Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

►**B**

DIREKTIVA SVETA 2001/112/ES

z dne 20. decembra 2001

o sadnih sokovih in nekaterih podobnih proizvodih, namenjenih za prehrano ljudi

(UL L 10, 12.1.2002, str. 58)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
►**M1**	Uredba Sveta (ES) št. 1182/2007 z dne 26. septembra 2006	L 273	1	17.10.2007

▼B

DIREKTIVA SVETA 2001/112/ES

z dne 20. decembra 2001

o sadnih sokovih in nekaterih podobnih proizvodih, namenjenih za prehrano ljudi

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 37 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ([1]),

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ([2]),

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ([3]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Nekatere vertikalne direktive s področja živil je treba v skladu s sklepi Evropskega sveta v Edinburghu dne 11. in 12. decembra 1992, ki jih je potrdil Evropski svet v Bruslju dne 10. in 11. decembra 1993, poenostaviti tako, da se upoštevajo samo bistvene zahteve, katerim morajo ustrezati proizvodi iz teh direktiv, da se lahko omenjeni proizvodi prosto gibajo na notranjem trgu.

(2) Z Direktivo Sveta 93/77/EGS z dne 21. septembra 1993 o sadnih sokovih in nekaterih podobnih proizvodih ([4]) je bila kodificirana Direktiva 75/726/EGS ([5]) z istega področja.

(3) Direktivi 75/726/EGS in 93/77/EGS sta bili sprejeti glede na dejstvo, da bi razlike med nacionalnimi zakoni o sadnih sokovih in nektarjih, namenjenih za prehrano ljudi, lahko ustvarile pogoje za nelojalno konkurenco, ki bi lahko zavajala potrošnike, in s tem neposredno vplivale na vzpostavitev in delovanje skupnega trga.

(4) Navedeni direktivi sta torej določili skupna pravila o sestavi, uporabi rezerviranih poimenovanj, proizvodnih specifikacijah in označevanju zadevnih proizvodov, da se zagotovi prosto gibanje omenjenih proizvodov v Skupnosti.

(5) Zaradi jasnosti je treba Direktivo 93/77/EGS preoblikovati tako, da bodo pravila o pogojih proizvodnje in trženja sadnih sokov in nekaterih podobnih proizvodov dostopnejša.

(6) Direktivo 93/77/EGS je treba uskladiti s splošno zakonodajo Skupnosti o živilih, zlasti z zakonodajo o označevanju, o barvilih, sladilih in drugih dovoljenih aditivih.

(7) Uporablja se Direktiva 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. marca 2000 o približevanju zakonodaj držav članic o označevanju, predstavitvi in oglaševanju živil ([6]), in zlasti člena 7(2) in (5) Direktive. Jasno je treba navesti, če je proizvod mešanica sadnega soka in sadnega soka iz koncentrata in pri sadnem nektarju, če je v celoti ali delno pridobljen iz zgoščenega proizvoda. Seznam sestavin na označbi nosi imena uporabljenih sadnih sokov in sadnih sokov iz koncentrata.

(8) Po Direktivi Sveta 90/496/EGS z dne 24. septembra 1990 o označevanju hranilne vrednosti na živilih ([7]) je v nekaterih državah članicah dovoljen dodatek vitaminov k proizvodom, opredeljenim v tej direktivi. Vendar pa ni predvideno, da bi se

([1]) UL C 231, 9.8.1996, str. 14.
([2]) UL C 279, 1.10.1999, str. 92.
([3]) UL C 56, 24.2.1997, str. 20.
([4]) UL L 244, 30.9.1993, str. 23. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Aktom o pristopu 1994.
([5]) UL L 311, 1.12.1975, str. 40.
([6]) UL L 109, 6.5.2000, str. 29.
([7]) UL L 276, 6.10.1990, str. 40.

▼B

ta možnost razširila na vso Skupnost. Države članice lahko torej svobodno dovolijo ali prepovejo dodatek vitaminov in tudi mineralnih snovi pri njihovih proizvodnih postopkih. Vendar je treba na vsak način upoštevati načelo prostega pretoka blaga v Skupnosti v skladu s pravili in načeli, določenimi v Pogodbi.

(9) V skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti, opredeljenima v členu 5 Pogodbe, države članice ne morejo zadovoljivo doseči cilja določitve skupnih definicij in pravil za zadevne proizvode ter uskladitve teh določb s splošno zakonodajo Skupnosti o živilih, pač pa lahko, glede na naravo te direktive, ta cilj bolje doseže Skupnost. Direktiva ne prekorači okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenih ciljev.

(10) Ukrepe, potrebne za izvajanje te direktive, se sprejme v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o postopkih za izvedbo nalog, prenesenih na Komisijo ([1]).

(11) Da ne bi nastajale nove ovire pri prostem pretoku, države članice za omenjene proizvode ne bodo sprejemale nacionalnih predpisov, ki jih ta direktiva ne predvideva –

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Ta direktiva se uporablja za proizvode, opredeljene v Prilogi I.

Člen 2

Države članice lahko v skladu z Direktivo 90/496/EGS dovolijo dodatek vitaminov in mineralov proizvodom, opredeljenim v delu I Priloge I k tej direktivi.

Člen 3

Direktiva 2000/13/ES velja za proizvode, opredeljene v Prilogi I pod naslednjimi pogoji:

1. (a) Imena proizvodov, navedena v Prilogi I, veljajo samo za proizvode, za katere velja ta priloga in se, ne glede na pododstavek (b) uporabljajo za njihovo označevanje v trgovini.

   (b) Kot alternativa za imena proizvodov iz pododstavka (a) je v Prilogi III seznam posebnih oznak. Te oznake se smejo uporabiti v jeziku in pod pogoji, opredeljenimi v Prilogi III.

2. Če je proizvod dobljen iz ene vrste sadja, se mora ime le tega zamenjati z besedo „sadje“.

3. Pri proizvodih proizvedenih iz dveh ali več vrst sadja, razen pri uporabi limoninega soka pod pogoji, opredeljenimi v delu II.1 Priloge I, se morajo imena proizvodov dopolniti z navedbo uporabljenih vrst sadja po padajočem vrstnem redu glede na volumsko vsebnost sadnih sokov ali kaš (pirejev). Vendar se pri proizvodih, proizvedenih iz treh ali več vrst sadja, podatek o uporabljenih vrstah sadja lahko nadomesti z izrazom „več vrst sadja“ ali s podobnim besedilom ali z navedbo števila vrst uporabljenega sadja.

4. Pri sadnih sokovih, ki so sladkani z dodatkom sladkorja, mora prodajno ime vsebovati besedo „sladkan“ ali „z dodatkom sladkorja“, ki ji sledi navedba največje količine dodanega sladkorja, izračunane kot suha snov in izražene v gramih na liter.

([1]) UL L 184, 7.7.1999, str. 23.

▼B

5. Pri obnovitvi proizvodov, opredeljenih v delu I Priloge I, v njihovo prvotno stanje s pomočjo snovi, ki so za to neobhodno potrebne, na označbi ni potrebno navesti vseh sestavin, uporabljenih v ta namen.

   Dodatek pulpe ali sadnih celic sadnemu soku, kot je opredeljeno v Prilogi II, mora biti naveden na označbi.

6. Ne glede na člen 7(2) in (5) Direktive 2000/13/ES mora označba za mešanice sadnega soka in sadnega soka iz koncentrata, in za sadni nektar, ki je pridobljen v celoti ali delno iz enega ali več zgoščenih proizvodov, nositi besedilo „izdelan iz zgoščenega(nih) soka(ov)“ ali „izdelan delno iz zgoščenega(nih) soka(ov)“. Ta navedba mora biti v neposredni bližini imena proizvoda, dobro izstopati iz ozadja, z jasno vidnimi črkami.

7. Pri sadnih nektarjih mora označba navajati najmanjšo vsebnost sadnega soka, sadne kaše (pireja) ali mešanice teh sestavin s podatkom „sadni delež najmanj:… %“. Ta navedba mora biti v istem vidnem polju kot ime proizvoda.

Člen 4

Označba zgoščenega sadnega soka iz točke 2, dela I Priloge I, ki ni namenjen končnemu potrošniku, mora nositi podatek o prisotnosti in količini dodanih sladkorjev ali dodanega limoninega soka ali kislin, kot jih dovoljuje Direktiva 95/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 1995 o aditivih za živila razen barvil in sladil ([1]). Ta podatek mora biti naveden na embalaži, na etiketi, ki pripada embalaži ali v spremnem dokumentu.

Člen 5

Za proizvode, opredeljene v Prilogi I, države članice ne sprejmejo nacionalnih predpisov, ki jih ta direktiva ne predvideva.

Člen 6

Ne glede na Direktivo Sveta 89/107/EGS z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonodaje držav članic o aditivih za živila, ki so dovoljeni za uporabo v živilih, namenjenih za prehrano ljudi ([2]), se lahko pri proizvodnji proizvodov, navedenih v delu I Priloge I, uporabijo samo obdelave in snovi, navedene v delu II Priloge I in osnovne surovine, ki ustrezajo Prilogi II. Sadni nektarji morajo ustrezati določbam Priloge IV.

Člen 7

Ukrepi, potrebni za izvajanje te direktive v zvezi s spodaj navedenimi zadevami, se sprejmejo po postopku iz člena 8(2):

— uskladitev te direktive s splošno zakonodajo Skupnosti o živilih,

— prilagoditev tehničnemu napredku,

▼M1

— uskladitev te direktive z razvojem ustreznih mednarodnih standardov, kjer je to primerno.

([1]) UL L 61, 18.3.1995, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 98/72/ES (UL L 295, 4.11.1998, str. 18).

([2]) UL L 40, 11.2.1989, str. 27. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 94/34/ES (UL L 237, 10.9.1994, str. 1).

▼B

Člen 8

1. Komisiji pomaga Stalni odbor za živila (v nadaljevanju „odbor“), ustanovljen po členu 1 Odločbe 69/414/EGS.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 5 in 7 Odločbe 1999/468/ES.

Rok, ki ga določa člen 5(6) Odločbe 1999/468/ES, je tri mesece.

3. Odbor sprejme svoj poslovnik.

Člen 9

Direktiva 93/77/EGS se razveljavi z 12. julijem 2003.

Sklicevanja na razveljavljeno direktivo se razume kot sklicevanja na to direktivo.

Člen 10

Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, pred 12. julijem 2003. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Ukrepi se uporabljajo tako, da se:

— z 12. julijem 2003 dovoli trženje proizvodov, opredeljenih v Prilogi I, če ustrezajo definicijam in pravilom, opredeljenim v tej direktivi,

— z 12. julijem 2004 prepove trženje proizvodov, ki niso skladni s to direktivo.

Vendar se trženje proizvodov, ki niso skladni s to direktivo in so bili označeni pred 12. julijem 2004, v skladu z Direktivo 93/77/EGS, dovoli do porabe zalog.

Države članice se v sprejetih ukrepih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

Člen 11

Ta direktiva začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Člen 12

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

▼B

PRILOGA I

IMENA PROIZVODOV, DEFINICIJE IN LASTNOSTI

I. DEFINICIJE

1. (a) ***Sadni sok***

Proizvod, ki lahko fermentira, a ni fermentiran, pridobljen iz ene ali več vrst zdravih in zrelih sadežev, svežih ali zamrznjenih, ki ima barvo, aromo in okus, značilne za sok sadja, iz katerega je pridobljen. Aroma, pulpa in sadne celice, ki se pri predelavi izločijo iz soka, se lahko temu soku ponovno dodajo.

Sadni sok iz citrusov se pridobiva samo iz mesnatega dela plodu. Sok iz limete pa se lahko pridobiva iz celega plodu z ustreznimi tehnološkimi postopki, pri katerih preide čim manj sestavin zunanjega dela plodu v sok.

(b) ***Sadni sok iz koncentrata***

Proizvod, pridobljen tako, da se zgoščenemu sadnemu soku ponovno doda voda, ki mu je bila odvzeta med zgoščevanjem, in arome ter, če je primerno, pulpa in sadne celice, izločene iz soka, vendar ponovno dodane med postopkom izdelave tega sadnega soka ali sadnega soka iste vrste. Dodana voda mora imeti ustrezne kemijske, mikrobiološke in organoleptične lastnosti, ki zagotavljajo značilno kakovost soka.

Tako pridobljen proizvod mora imeti organoleptične in analitske lastnosti, ki so najmanj enakovredne lastnostim soka, pridobljenega iz sadja iste vrste skladno z (a).

2. ***Zgoščeni sadni sok***

Proizvod, pridobljen tako, da se sadnemu soku iz ene ali več vrst sadja s fizikalnimi postopki odvzame določen del vsebovane vode. Če je proizvod namenjen neposredni potrošnji, je treba odvzeti najmanj 50 % vode.

3. ***Dehidrirani/sadni sok v prahu***

Proizvod, pridobljen tako, da se sadnemu soku iz ene ali več vrst sadja s fizikalnimi postopki odvzame vsebovana voda.

4. ***Sadni nektar***

(a) Proizvod, ki lahko fermentira, a ni fermentiran, pridobljen z dodatkom vode, sladkorjev in/ali medu proizvodom, opredeljenim v točkah 1, 2 in 3, sadni kaši (pireju) ali mešanici teh proizvodov in ki ustreza zahtevam v Prilogi IV.

Dovoljen je dodatek do 20 % sladkorjev in/ali medu glede na skupno maso končnega proizvoda.

Pri proizvodnji sadnih nektarjev brez dodanega sladkorja oziroma z nizko energijsko vrednostjo, se lahko sladkorje deloma ali v celoti nadomesti s sladili v skladu z Direktivo 94/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 1994 o sladilih za uporabo v živilih.

(b) Ne glede na (a), se lahko sadeži, navedeni v delih II in III Priloge IV, in marelice uporabijo posamezno ali v mešanici za proizvodnjo nektarjev brez dodatka sladkorja, medu in/ali sladil.

II. DOVOLJENE SESTAVINE, OBDELAVE IN SNOVI

1. ***Dovoljene sestavine***

— Po členu 2 se lahko proizvodom, opredeljenim v delu I, glede na Direktivo 90/496/EGS, dovoli dodatek vitaminov in mineralnih snovi.

— Sadnem soku, opredeljenim v delu I.1(a), se lahko ponovno doda samo aroma, pulpa in sadne celice, odvzete temu soku med postopkom predelave medtem, ko se sadnemu soku, opredeljenemu v delu I.1(b), lahko ponovno doda tudi aroma, pulpa in sadne celice, odvzeta soku iste vrste.

Grozdnemu soku se smejo ponovno dodati soli vinske kisline.

▼B

— Proizvodom, opredeljenim v delu I.1, 2 in 3, razen hruškovemu in grozdnemu soku, je dovoljeno dodajati sladkorje:

  — za uravnavanje kislosti, količina dodanih sladkorjev, izražena kot suha snov, ne sme presegati 15 g na liter soka,

  — za dosladkanje, količina dodanih sladkorjev, izražena kot suha snov, ne sme presegati 150 g na liter soka,

  pod pogojem, da skupna količina dodanega sladkorja za uravnavanje kislosti in dosladkanje ne sme presegati 150 g na liter soka.

— Proizvodom, opredeljenim v delu I.1, 2, 3 in 4, je za uravnavanje kislosti dovoljeno dodajati limonin sok in/ali zgoščen limonin sok do 3 g na liter soka, izražen kot anhidrid citronske kisline.

— Dovoljen je dodatek ogljikovega dioksida.

Istemu sadnemu soku je prepovedano hkrati dodajati sladkorje in limonin sok, zgoščen ali ne, oziroma snovi za nakisanje, dovoljene z Direktivo 95/2/ES.

2. ***Dovoljene obdelave in snovi***

— Mehanski postopki ekstrakcije

— Običajni fizikalni postopki, vključno z ekstrakcijo vode (difuzija) iz užitnega dela sadežev razen pri grozdju za proizvodnjo zgoščenih sadnih sokov pod pogojem, da tako pridobljeni zgoščeni sadni sokovi ustrezajo zahtevam iz dela I.1. Uporaba določenih postopkov in obdelav se lahko omeji ali prepove v skladu s postopkom, določenim v členu 8(2).

— Pri grozdnemu soku, kjer je bilo grozdje obdelano z žveplovim dioksidom, je dovoljeno razžveplanje s fizikalnimi postopki, pod pogojem da skupna količina SO2 v končnem proizvodu ne presega 10 mg/l.

— Pektolitični encimi

— Proteolitični encimi

— Amilolitični encimi,

— Užitna želatina,

— Tanin,

— Bentonit,

— Silikonski aerogel,

— Oglje,

— Kemično inertna filtracijska sredstva in sredstva za pospeševanje sedimentacije (npr. perlit, diatomejska zemlja, celuloza, netopni poliamidi, polivinilpolipirolidon, polistiren), ki ustrezajo zahtevam Direktive Skupnosti o snoveh in predmetih, namenjenih za stik z živili.

— Kemično inertne snovi za adsorbcijo, ki ustrezajo zahtevam Direktive o snoveh in predmetih, namenjenih za stik z živili, in se uporabljajo za znižanje vsebnosti limonoida in naringina v soku citrusov, ne da bi se opazno spremenila vsebnost limonoidnih glukozidov, kislin, sladkorjev (vključno z oligosaharidi) ali mineralnih snovi.

▼B

PRILOGA II

DEFINICIJE SUROVIN

V tej direktivi veljajo naslednje definicije:

1. Sadje

   Vse vrste sadja. V tej direktivi paradižnik ne spada k sadju.

2. Sadna kaša

   Proizvod, ki lahko fermentira a ni fermentiran, pridobljen s pasiranjem užitnega dela sadeža, celega ali olupljenega, skupaj s sokom.

3. Zgoščena sadna kaša

   Proizvod, pridobljen iz sadne kaše, kateri se s fizikalnimi postopki odvzame določen del vsebovane vode.

4. Sladkorji

   Za proizvodnjo:

   (a) sadnih nektarjev:

   — sladkorji kot so opredeljeni v Direktivi Sveta 2001/111/ES z dne 20. decembra 2001 o nekaterih sladkorjih, namenjenih prehrani ljudi ([1]),

   — fruktozni sirup,

   — sladkorji, ki izvirajo iz sadja;

   (b) sadnih sokov iz koncentrata:

   — sladkorji, kot so opredeljeni v Direktivi Sveta 2001/111/ES,

   — fruktozni sirup;

   (c) sadnih sokov: sladkorji navedeni v (b) z največ 2 % vode.

5. Med

   Proizvod, opredeljen v Direktivi Sveta 2001/110/ES z dne 20. decembra 2001 o medu.

6. Pulpa ali sadne celice

   Proizvodi, pridobljeni iz užitnih delov sadežev iste vrste, ne da bi jim odvzeli sok. Pri sadežih citrusov so pulpa ali sadne celice ovojnice soka iz endokarpa.

([1]) UL L 10, 12.1.2001, str. 53.

▼B

PRILOGA III

POSEBNO POIMENOVANJE DOLOČENIH PROIZVODOV, NAVEDENIH V PRILOGI I

(a) „vruchtendrank“ za sadne nektarje,

(b) „Süβmost“

poimenovanje „Süβmost“ se lahko uporabi samo v zvezi z imeni proizvodov „Fruchtsaft“ ali „Fruchtnektar“;

— za sadni nektar, pridobljen izključno iz sadnih sokov, zgoščenih sadnih sokov ali mešanic teh proizvodov, neprijetnih za uživanje v naravnem stanju zaradi njihove visoke naravne kislosti,

— za sadni sok, pridobljen iz hrušk, po potrebi z dodatkom jabolk, vendar brez dodanega sladkorja;

(c) „succo e polpa“ ali „sumo e polpa“ za sadne nektarje, pridobljene izključno iz sadne kaše in/ali zgoščene sadne kaše;

(d) „æblemost“ za jabolčni sok brez dodanega sladkorja;

(e) — „sur… saft“ skupaj z imenom (v danščini) uporabljenega sadja, za sokove brez dodanega sladkorja, pridobljene iz črnega ribeza, češenj, rdečega ribeza, belega ribeza, malin, jagod ali bezgovih jagod,

— „sød… saft“ ali „sødet… saft“ skupaj z imenom (v danščini) uporabljenega sadja, za sokove, pridobljene iz tega sadja, z dodatkom sladkorja najmanj 200 g na liter;

(f) „äpplemust“ za jabolčni sok brez dodanega sladkorja;

(g) „mosto“, sinonim za grozdni sok.

▼B

PRILOGA IV

POSEBNE DOLOČBE V ZVEZI S SADNIMI NEKTARJI

	Sadni nektarji izdelani iz	Najmanjša vsebnost soka in/ali kaše (vol. % končnega proizvoda)
I.	***Sadeži s kislim sokom, neprijetnim za uživanje v naravnem stanju***	
	pasionke	25
	pomaranče quito	25
	črni ribez	25
	beli ribez	25
	rdeči ribez	25
	kosmulja	30
	rakitovec (*hippophae*)	25
	trnulja	30
	slive	30
	češplje	30
	jerebike	30
	šipek (sadeži *rosa sp*.)	40
	višnje	35
	druge češnje	40
	borovnice	40
	bezgove jagode	50
	maline	40
	marelice	40
	jagode	40
	robide	40
	brusnice	30
	kutine	50
	limone in limete	25
	drugi sadeži te skupine	25
II.	***Sadeži z nizko kislino, kašasti ali zelo aromatični, s sokom, neprijetnim za uživanje v naravnem stanju***	
	mango	25
	banane	25
	guava	25
	papaja	25
	liči	25
	acerola	25
	bodeča anona (*annona muricata*)	25

▼B

Sadni nektarji izdelani iz	Najmanjša vsebnost soka in/ali kaše (vol. % končnega proizvoda)
mrežasta anona (*annona reticulata*)	25
čirimoja (annona squamosa)	25
granatna jabolka	25
akažu sadeži	25
rdeče slive mombin (*spondias purpurea*)	25
umbu (spondias tuberosa aroda)	25
drugi sadeži te skupine	25
III. ***Sadeži s sokom, prijetnim za uživanje v naravnem stanju***	
jabolka	50
hruške	50
breskve	50
citrusi razen limon in limet	50
ananas	50
drugi sadeži te skupine	50